

Asia: VN/9806/2021

Taiteen edistämiskeskusta koskeva arviointi

1. Taiteen edistämiskeskuksen perustehtävää, tulevaisuuden visioita ja strategista asemointia tulee terävöittää

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

Vastaus riippuu siitä, mihin arvion muissa esityksissä päädytään.

2. Taiteen edistämiskeskuksen ohjauksen ja strategisen johtamisen tueksi tulee perustaa erillinen hallitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Taitee tarvitsee jonkinlaisen hallituksen, johtokunnan tai taideneuvoston. Oleellista kuitenkin on, että siinä on taiteen kentän edustajiakin. Arvion hahmottelema paikkajako ei tätä asianmukaisesti toteuttaisi, ja nostaisi elimen kokoa aika suureksi.

3. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen välistä tulosohjausta tulee terävöittää

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

4. Taiteen edistämiskeskuksen itsenäistä asemaa tulee vahvistaa ministeriön tavoiteohjelmissa määritellyn delegointiperiaatteen mukaisesti

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Okm:n ja Taiken välinen työnjako on ikuisuuskysymys, ja asioita on siirretty aikojen myötä jo entistä enemmän Taikelle. Tämä on pohjimmiltaan hyvä asia, mutta tärkeää on sekin, miten Taikessa siirretyistä asioista päätetään.

Vertaisarvioinnin säilyttäminen apurahajaossa on tärkeää, ja se, että taiteen tekijöihin säilyy yhteys järjestöjen kautta.

5. Taiteen toimikuntalaitos tulee uudistaa perusteellisesti

Valitse sopivin

En kannata

Muutosehdotus tai muu kommentti

Muutosehdotus on raju: taiteenalojen taidetoimikunnista luopuminen. Samalla se leikkaisi pois taidehallintomme keskeisen perinteen, toimivan yhteyden alan kenttään ja toimijoihin. Tätä emme pidä suotavana kehityksenä, se itse asiassa muuttaisi järjestelmämme perustavalla lailla erilaiseksi kuin muissa Pohjoismaissa.

Vertaisarviointia esitetään korvattavaksi asiantuntijalausunnoilla, näinhän tekee jo moni yksityinen apurahan jakaja. Niillä ei kuitenkaan ole sellaista moraalista ja poliittista velvoitetta osallistaa kansalaisia kuin valtion taidehallinnolla. Siksi mallia ei pidä ottaa yksityiseltä puolelta vaan katsoa, miten hallinto kehittää uusiakin keinoja pitää kansalaiset mukana.

Vertaisarvioinnilla on merkitystä myös vuoropuhelun luomisessa taiteen sektorille. Taidehallinto saa tietoa ja kokemuksia kentältä ja taiteilijat sekä heitä edustavat järjestöt keräävät uutta ymmärrystä taidehallinnon toimista. Tällä on jo ristiriitoja ehkäisevä vaikutuskin.

6. Taiteen edistämisen alueellista toimintaa tulee vahvistaa ja toiminnot tulee organisoida uudelleen

Valitse sopivin

En kannata

Muutosehdotus tai muu kommentti

Ajatus hakemusten jakamisesta alueellisiin ja valtakunnallisiin jää hämäräksi, sekä prosessiltaan että hyödyiltään. Ajatus herättää koko joukon kysymyksiä. Olisiko hakijoille selkeä ja virheet estävä ohje, mistä hakea? Millä kriteerillä jako tehtäisiin? Ja kuka sen tekisi?

Kohtelisiko jako kaikkia taiteenlajeja tasapuolisesti? Miten taata tasapuolinen kohtelu kun eri alueilla on eri hakijamäärät ja resurssit? Millä varmistaa, että jotkin pienet taiteenalat eivät jauhaudu kokonaan pois - eritotenkin jos niiden edustusta ei ole missään alueellisessa taidetoimikunnassa?

Ajatus ei ole kannatettava.

7. Taiteen rahoitusmalli tulee uudistaa. Uudistuksen tueksi tulisi laatia kokonaisvaltainen selvitys taiteen rahoituksen tilasta ja tulevaisuudesta.

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Rahapelituottoihin ei voi nojautua ikuisesti. Taide tarvitse oman budjettiosuuden.

8. Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan kansainvälisyyttä tulee vahvistaa

Valitse sopivin

En kannata

Muutosehdotus tai muu kommentti

Emme näe suurta hyötyä siitä, että jo nyt niukkoja resursseja ohjattaisiin enenevästi kansainväliseen toimintaan, taiteilijoiden siihen kohdistuvia apurahoja lukuun ottamatta.

Järkevää olisi tukea niitä tahoja, jotka nyt jo edistävät esimerkiksi taidevientä, samoin tällaisia hankkeita.

Esitetyt kansainväliset arvioitsijat ovat - kuten jo edellä mainitsimme - tarpeettomia jo siksi, että vertaisarviointi on toimivampi järjestelmä. Lisäksi he voisivat toimia vain joillakin taiteen aloilla. Esimerkiksi visuaalisissa taiteissa he voisivat arvioida kuvataidetta, mutta eivät sarjakuvaa, koska se käyttää kirjoitettua kieltä. Tämä kenties loisi paineita toimikuntien sisällä, koska vain osa taiteestamme voitaisiin arvioida kansainvälisesti.

Taiteen edistämiskeskuksen uudistamisen vaihtoehdot

Raportissa on esitetty uudistamisen vaihtoehtoiksi kolme kehittämismallia (s. 149-152).

Mikä esitetyistä kehittämismalleista olisi mielestänne sopivin.

-

Perustele valintasi

Eihän näistä mikään ole sellaisenaan valmis. Malli kuin malli, haluamme painottaa vertaisarvioinnin säilyttämisen tärkeyttä sekä taiteilijoiden ja heidän järjestöjensä osallistamista.

Koko arvio olisi ollut paljon hyödyllisempi, mikäli meille hallinto- ja kansalaisyhteiskuntakulttuuriltaan aika vieraiden Kanadan ja Irlannin sijasta olisi perehdytty meille läheisten Pohjoismaiden kokemuksiin. Miten järjestelmä toimii niissä? Mitä me voisimme niistä oppia? Mitä niiden virheitä voisimme välttää?

Kokkila Timo
Sarjakuvantekijät ry